

Posledný záber

Dosku na stole prerezalo slnečné svetlo. Narazilo na poháre s pivom a chlpaté ruky. Tu sa rozbilo. Za pohárom s pivom sa krčilo poldeci borovičky. Zvrchu zletela kvapka a utopila sa v pive.

Blažej si palcom a ukazovákom utrel špičku nosa. Na mokré oči sa vykašľal. Chytil borovičku za pás a nadvihol. Dohora posunul aj zrak. Pozrel na kamaráta. Kývol hlavou. Vo vzduchu odvisli poháriky, ale len na chvíľu.

- Šak už prestaň! - povedal Viktor a objal Blažeja okolo pliec.

- Nemôžem. Bol to môj brat. Chápeš?

Viktor sa zamyslel. - Nemám brata, ale asi by mi bolo tak nejako.

- Tak vidíš.

- Kedy je pohreb?

- Neviem, Helena vybavuje. Prídeš, nie?

- Boha, že hej. Bol mi skoro ako rodina.

- Hej?

- Raz som sa s ním u teba stretol.

Blažej zdvihol ruku. Na podnose pritancovali dve nové borovičky. Objali ich zrobenými, hrubými prstami.

- Tam ho zodreli k smrti.

- Svine. Musel už vedieť perfektne anglicky.

- To hej, ale keď umieral, kričal po slovensky. Svine, pripravili ho o zdravie.

- Svine. Veru. Koľko tam bol?

- Dvanásť rokov.

- Dlho.

- Boha, že dlho. Ešte že sa stihol vrátiť. Zomrel mi na týchto tu rukách.

- Keby tam, boli by starosti s prevozom, a papierovačky... Mal si ho rád?

- Hej, bol mi predsa brat. Bude mi chýbať. I keď som ho videl málo.

Viktor sa zamyslel. Bradu si oprel o päšť. Zahundral. - Nezabudneš?

- Nezabudnem.

- Šak hej, kukneš na fotky a spomenieš si.

- Aké fotky?

- Jeho fotky.

- My sme sa rozprávali cez skype. Žiadne fotky neposielal.

Viktor zdrapil Blažeja za rukáv. - Čože?! Ty nemáš jeho fotky? - Blažej zavrteľ hlavou. - Tak ako chceš spomínať, keď nemáš fotky?

Blažej zostal v pomykove. Viktor si oprel bradu o päšť. Pri vedľajších stoloch sa zhovárali chlapi. Borovičky v pohárikoch pomaly umierali.

Viktor zatlačil ťažké dvere. Musel sa zaprieť aj plecom, aby sa otvorili. Vošiel. Najprv sa zrazil s chladným vzduchom, až ho zamrazilo, potom s hlasom.

- Čo je?

- To som ja.

- Aha, tak pod'.

Chlap ho zaviedol do kancelárie. - Zomrel ti niekto?

Viktor zavrteľ hlavou a postavil fľašu borovičky na fascikle. - Nalejem?

Jano pokrčil plecami. Hrubou rukou s popraskanou pokožkou si počúchal strnisko. Nechty na prstoch rúk mal krátke, ohryzené. Aj tak sa za nimi udržala špina.

Viktor nalial do kávových šálok bez uška. Napili sa. Jano si zapálil cigaretu. Dym ich objal.

- Tak na čo si prišiel?

- Aby sme si vypili. Kuknúť ťa. - Viktor ukázal na fľašu.

- Neprišiel som s prázdnyimi rukami.

- Šak to.

- Láska k blížnemu.

- Čo trepeš?

- Ty neveríš na lásku k blížnemu?

- O to sa nezaujímam. - Jano naňho skúmavo pozeral.

Postavil sa. Stolička sa prevrátila. Odplul si. - Seriem na fľašu. Choď do riti!

Viktor vyskočil a zadržal ho. Prstami mu zvieral lakeť. - Neondi sa. Sadni si, prišiel som ťa o niečo poprosiť.

Jano váhal, no nakoniec si sadol. Doťahal a špak odhodil do veľkého popolníka a čakal.

- Kamarát, veľmi dobrý kamarát, má u teba v chladničke brata. Dlhé roky robil v Anglicku

- Aha, trojka box.

- Mal ho veľmi rád. Je nešťastný.

- A čo ja s tým?

- Počkaj, Jano, nalejem? - Nezaváhal a nalial. - Zistili sme, že nemôže naňho spomínať.

Jano pokrčil plecami a vypil. Počúchal si bradu a zaškúlil na Viktora. Nechcel vyzerieť ako debil, ale vyriekol, čo si myslel.

- Keď nemôže, nech nespomína.

- Lenže on by veľmi chcel. Mal brata rád. Nemá jeho fotku, chápeš? Brat mu fotky neposielal, asi nepomyslel na to, že môže zomrieť.

- Mne je to jedno.

Viktor bol ticho. Nalial. Vypili. Jano si strčil cigaretu medzi pery. Viktor si vytiahol jednu cigaretu z jeho škatulky. Fajčili.

- Nemohol by si mu požičať? Nafotí a v poriadku vráti.

- Ty si sa zbláznil! Vieš, koľko zákonov chráni mŕtveho?

- Aj ich? Ja že len živých.

- Veru, aj ich. Byť mŕtvy nie je žiadna sranda.

- Teraz vidím, že nie.

- V žiadnom prípade to nemôžem spraviť.

- Rozumiem. To je bohovské, jak sa vyznáš v paragrafoch.

- Pravdaže, preto hovorím, že sa to v žiadnom prípade nedá.

- Vypijeme?

Blažej tlačil vozík, Viktor ho pridržiaval. Jeden aj druhý sa potil.

- Dávaj pozor!

- Dávam, tu doľava.

Vytočili vozík na úzky chodník, ktorý sa ťahal popri laťkovanom plote. Prešli dobrých sto metrov. Napravo tiekla rieka, za ktorou stúpala zarastený svah. Zastali. Blažej si utieral čelo opakom ruky.

Viktor naňho pozrel a zaškeril sa. - Si vyfintný jak na svadbu.

- Šak jak inak? - Blažej pozrel na hodinky. - O koľkej príde?

- O tretej. Päť minút a bude tu. Nedáme si?

Blažej odhrnul koberec a vytiahol fľašu. Pozrel na trčiacu topánku a opäť ju prikryl. Podal fľašu Viktorovi.

- Ja nebudem. Nechcem, aby bolo vidno na fotke, že som pil.

Viktor sa zasmial. Odpil a fľašu vrátil Blažejovi. Zapálili si. Chvíľu bezmyšlienkovite fajčili. Blažej vopchal fľašu za koleso vozíka, do tieňa. Čupol si, boleli ho nohy.

- Viktor, ty si diabol. Všetko vybavíš.

- Jasnačka. Bola to fuška. O piatej musí byť nazad.

Viktor automaticky skontroloval čas. Zamračil sa. Potiahol, vyfúkol dym. Stále sa potili. Blažej si uvoľnil kravatu. Trochu sa mu uľavilo.

- Mešká.

- Príde. Je blázon do fotenia.

Potom zazreli prihrbenú postavu. Ponáhľala sa smerom k nim. Vymenili si pohľady. Viktor prikývol a usmial sa. Trpezlivo čakali. Chlap bol od nich o štyri päťročnice starší. Minimálne. Tiež sa potil. Bol nižší ako sa javil na diaľku.

- Koľko bude chcieť? - zasyčal Blažej.

- Desať ečka to spravia.

Chlap si zastal pred nimi. Opakom ruky si utrel kvapky z tváre. Potiahol nosom. Odplul si.

- Zdravím, chlapi. Trochu meškám.

- Nevadí, - Blažej vytváral prímerie. - Len keď ste tu.

Chlap zhodil brašnu z pleca na vozík. Hneď ju aj otváral. Vybral fotoaparát.

- V dnešnej dobe pozháňať zvitkový film je umenie.

- Ja som... - Blažej videl chlapove malé očka. - Myslel som, že digitálom.

Chlap sa zatváril urazene. - To nemá atmosféru. - Rukou pobúchal po fotoaparáte. - Pentacon Six. Všetky svadby v meste som ním fotil.

- Profík je, - informoval Blažeja Viktor.

- Hej, robil som fotografa v komunále. Celé mesto mi prešlo cez ruky. Mal som ateliér na Letnej ulici. Aj vás som musel. Ako deti, alebo na občiansky.

Chlap si kľukol. Postavili sa nad neho a pozorovali, čo robí. Chlap otvoril fotoaparát. Roztrhol alobal a vybral film. Rozbalil ho, akoby hral na husliach. Prsty mu tancovali. Posúval film doprava. Zaklapol zadnú stenu. Naprázdno stlačil spúšť.

- Zobral som päťdesiatku objektív. Koľkí budete? Aby ste sa mi pomestili.

- Len ja... - Viktor pozrel vyčítavo na Blažeja. - No aj Viktor, ale jeden záber chcem sám.

Chlap zdvihol ruku. - Pomaly, ľudia. Môžem len dvanásť, jasné?

- Hm, tak to si musíte dať záležať, - poznamenal Blažej.

- Profesionál, - chlap sa buchol dlaňou do prs. - Ideme na to. Kde máme oslávenca?

Viktor sa pridala pomáhať Blažejovi. Zhodil koberec do trávy. Ani ho nestočil. Mŕtvy Rudo začínal čiernymi lakovanými topánkami, končil plešinou rozbehnutou medzi riedkymi sivými vlasmi. Chytili ho pod pazuchami a vytiahli z vozíka. Na chvíľu zneisteli. Vymenili si pohľady.

- Oprime ho o plot.

Odtiahli ho k plotu, jedna topánka sa mu pritom vyzula, Viktor sa po ňu vrátil a natiahol ju na nohu. Postavili ho

a opreli. Mŕtvy Rudo sa chvíľu držal, vzápätí sa mu podlomili kolená. Nepadol. Viktor bol duchaprítomný.

- Čo sa sere? Mali sme skôr. Teraz už povolil.

Blažej držal telo sa pleciami a tlačil ho na latkový plot, akoby ho chcel oň prilepiť.

- Boha, nedirži.

- Vidím.

- Chlapi, nebláznite, to sa nepodarí. Iba ak by ste ho pripevnili.

- To nám došlo, - zavrčal Blažej. - Len ako?

- Nemá opasok? - zakričal fotograf.

- Má, ale keď mu ho vytiahnem, spadnú mu nohavice.

Pochudol a nový oblek azda nekúpim.

- Ja nemám, - poznamenal Viktor.

Fotograf odložil aparát a vytiahol z nohavíc svoj opasok. Podal ho Viktorovi. - Na fotke nebude vidieť, že padajú mne.

Viktor preliezol plot. Vykopol jednu latku, aby bolo odkiaľ pretiahnuť opasok. Omotali mu ho okolo brucha a z druhej strany zaklinili kusom konára z jablone.

- Drží?

- Hej.

Viktor preliezol plot. Zoskočil. Mŕtvy Rudo sa zosunul. Viktor zahrešil. Narovnali telo.

- Ty sa postav z jednej strany, ja z druhej. Tak ho podržíme.

Urobili. Stáli. Usmievali sa. Fotograf nastavil clonu, čas, namieril objektív. Ostril. Zdvihol hlavu.

- Kukajte sem, vyzerá ako opitý či skôr mŕtvy.

- Šak aj je.

Blažej dvihol bratovi hlavu. Prstom zabodnutým v brade. Nepomohlo. Chytil ju rukou a tresol o plot. Rudo držal.

- Teraz!

Fotograf zaostril. Závierka strelila. Natiahol. Skontroloval scénu a pokrútil hlavou.

- Nie je to ono. Tvárite sa ako idioti.

- A on?

Fotograf len mávol rukou. - Je to na hovno. Má zatvorené oči. A je bledý.

- Zavolám sestru. Donesie šminky. - Blažej vybral mobil. Hlas nasadil autoritatívny. Zložil. Usmial sa. - Vybavené.

- A oči?

- Prilepím žuvačkou.

- Máš žuvačku?

- Celý život žuvám. Nevšimol si si?

- Nepoznám ťa celý tvoj život. Možno je to dobrý nápad.

Pristúpili k mŕtvemu Rudovi. Viktor vytiahol žuvačku z úst a roztrhol ju na dve polovice. Jednu podal Blažejovi. Tú svoju pritisol Rudovi pod obočie. Poriadne tlačil.

- Boha, Viktor, nie že mu ublížiš.

- Prepáč, len chcem, aby držala.

- Jemu sa ospravedlní.

Viktor chytil prstami mihalnicu a ťahal dohora. Použil palec, aby mu viečko nespadlo. Pritisol. Držal a žmurkol na Blažejja.

- Som dobrý, že? Na čo čakáš? Prilep aj ty.

Blažej sa pustil do roboty bez jediného slova. Akurát na začiatku sa prihovoril bratovi. - Sorry, Rudo. Musí to byť, inak by si na fotkách vyzeral ako debil.

Potom podržal viečko ako Viktor. Obzreli sa. Po chodníku sa blížila žena a štyri deti.

- To je sestra.

- Nazdar, Helena, - pozdravil Viktor. - Na čo si brala aj tých sráčov?

- Jano je ožratý ako zepelín, nemá na nich kto dávať pozor. Kukajte, deti, ujo Rudo. Vyzerá čudne.

- Jasné, že vyzerá, šak je bledý ako stena.

Všetci si obzerali Ruda. Pokyvovali hlavami. A hmkali.

- Blažej, dobre sme s tými očami.

- Helena, pohni, nech sa neodlepia.

Žena vybrala z kabelky šminky, púder, vatu. Pristúpila k mŕtvemu bratovi a pomaly z neho odstraňovala bledosť. Chlapi a deti sa pozerali. Viktor si odpil. Blažej tiež. Flašu podal fotografovi. Ten sa napil a posunul Helene. Tiež si dala povedať. Potom pozbierala veci a odstúpila.

- Čo vy na to?

- Kurva, keby som ho teraz stretol, aj sa mu pozdravím. Si šikovná.

Všetci sa tvárili spokojne a šťastne. Ešte raz okolo nich flaša obehla. Boli pripravení a postavili sa k mŕtvemu Rudovi. Dovolili aj deťom. Fotograf ostril. Blažej nevydržal.

- Rudo, kukaj, koľko nás je. Keby žili otec s matkou, aj oni by prišli.

Fotograf začal fotiť. Dvakrát sa rozčúlil, keď mŕtvemu Rudovi klesla hlava. Potom mu došiel film. Našťastie sa viečko odlepilo až potom.

Blažej nervózne podupával nohou. Aj Viktor sa snažil skryť napätie, iba Helena okrikovala deti a tak na nej nebolo nič vidno.

- Blažej, nehrkneme si?

- Počkajme naňho.

- Furt by ste pili. Aj na kare ste urobili hanbu, - okríkla ich Helena. Jedno z detí schytalo facku.

- Že nás odrbal, - poznamenal Blažej.

- Ako odrbal? Šak fotil.

- Mal tam film? - zakričala Helena z druhej izby.

- Mal. Akože nemal? Pred nami zakladal.

- Tak kde je?

Nieкто zaklopal na dvere. Viktor sa usmial. - To bude on. - Pozrel na hodinky. - Ani nemešká.

Viktor išiel otvoriť. Fotograf hrmotne vošiel dnu. Usadili ho k stolu. Helena sa vrátila z vedľajšej izby. Kývnutím hlavy sa tiež pozdravila. Fotograf otvoril aktovku a vybral obálku. Položil ju na stôl.

- Môžeme pozrieť? -Blažej vypustil hlas z hrdla s rešpektom.

- Samozrejme, ale nezabudnite zaplatiť.

Blažej otvoril obálku, strčil do nej prsty a vybral fotografie. Dojato sa usmial. Pozrel prvý.

- Podaj, - Viktor bol netrpezlivý.

Blažej pozrel a podal fotografiu Viktorovi. Viktor pozrel a podal Helene. Helena pozrela a keď jej posunuli ďalšiu, prekryla predchádzajúcu. Pozerali, podávali a nič nehovorili.

- Tak ako?

- Dobré fotky, - hodil Viktor a aj hlavou prikyvoval. - Dobré. Som tam fešák.

- A kde je, doriti, nebožtík Rudo? - vybuchla Helena.
Fotografie spadli na stôl.

Fotograf pokrčil plecami. - Ja za to nemôžem.

- Jak nemôžem? - štekol Blažej. - Nie je ani na jednej. Na dvoch vidno jeho ruku. To je všetko.

- Viete, Pentacon Six má jeden problém. Niekedy sa mu prekrývajú zábery. Aj teraz sa to stalo.

- Takže on tam je, len ho nie je vidno, - zlahčoval Viktor.

- Tak nejako.

- To mi je na hovno! - vybuchol Blažej. - Ja tam nechcem Viktora ani sestru. Chcel som brata Ruda.

- Pokoj, Blažej, pokoj. Vyfotíme ho ešte raz.

- Ako, ty debil?

- Ako, ako, vykopeme z hrobu a odfoťíme.

Blažej tresol päťou po stole. - Nikdy! - zreval. - To by bolo hanobenie mŕtvoly. Ja si z brata srandu robiť nebudem.

Zostali ticho sedieť okolo stola, na ktorom stála otvorená fľaša borovičky, poháriky a rozhádzané fotografie.